الأربعين فى آداب الطعام

Quarenta Ahadith sobre as etiquetas da refeição

Publicações FIP

جوامع الكلم

Sayyiduna Abu Hurairah ﵁ relata que Raçulullah ﷺ disse: "Recebi (da parte de Allah) *Jawami Al Kalim*!"
(Bukhari, Hadith n. 378)

Jawami Al Kalim: Expressões curtas com grandes significados

Um dos dons especiais com o qual o Profeta de Allah, Muhammad ﷺ fora agraciado era o *Jawami Al Kalim*, ou seja, um discurso conciso, abrangente e cheio de significado. Encontramos essa bela maneira de falar repetidas vezes nas máximas proféticas (Hadith), que nos mostram uma linguagem breve, mas também impactante, eloquente e perspicaz.

1

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ :

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ

رواه البخاري

Raçulullah ﷺ disse:

“Todas as acções dependem das intenções.”

(Bukhari)

2

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ طَعَامَهُ فَلْيَذْكُرْ اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ

رواه أبو داؤد

Raçulullah ﷺ disse:

“Quando um de vocês estiver a comer, deve mencionar o nome de Allah no início (recitando Bissmillah).”

(Abu Daud)

Publicações FIP

3

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

فَإِنْ نَسِىَ فى أَوَّلِهِ فَلْيَقُلْ :بِسْمِ اللّٰهِ أَوَّلَهُ وَ آخِرَهُ

رواه أبو داؤد

Raçulullah ﷺ disse:

“Se se esquecer de mencionar o nome de Allah no início, então, (logo que se lembrar) deve recitar: *Bissmillah Awwalahu Wa ákhirahu* (em nome de Allah no início e no fim).”

(Abu Daud)

4

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

إِنَّ الشَّيْطَانَ يَسْتَحِلُّ الطَّعَامَ أَنْ لاَ يُذْكَرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

رواه مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“Sem dúvida, o Shaitán considera lícita (para si) aquela comida sobre a qual não se recitou o nome de Allah.”

(Musslim)

5

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ :إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَأْكُلْ بِيَمِيْنِهِ وَ إِذَا شَرِبَ فَلْيَشْرَبْ بِيَمِيْنِهِ

رواه مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“Quando um de vós comer, deve fazê-lo com a mão direita e quando beber também deve fazê-lo com a mão direita.”

(Musslim)

6

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِشِمَالِهِ وَ يَشْرَبُ بِهَا

رواه مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“Porque o Shaitán come com a mão esquerda e também bebe com a mão esquerda.”

(Musslim)

7

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

بَرَكَةُ الطَّعَامِ الْوُضُوْءُ قَبْلَهُ وَالْوُضُوْءُ بَعْدَهُ

رواه أبو داؤد

Raçulullah ﷺ disse:

“A benção na refeição está em lavar as mãos antes da refeição e depois da refeição.”

(Abu Daud)

8

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

إِذَا سَقَطَتْ مِنْ أَحَدِكُمْ اللُّقْمَةُ فَلْيُمِطْ مَا كَانَ بِهَا مِنْ أَذًى ثُمَّ لِيَأْكُلْهَا وَلاَ يَدَعْهَا لِلشَّيْطَانِ

رواه مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

"Se algum pedaço (migalha) da vossa comida cair, deve-se limpar o mesmo e em seguida comer, não deixando aquilo para o Shaitán."

(Musslim)

9

نَهَى النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ عَنِ الشُّرْبِ مِنْ ثَلْمَةِ الْقَدَحِ .

رواه أبو داؤد

Raçulullah ﷺ proibiu beber da parte partida de um recipiente (copo).

(Abu Daud)

10

نَهَى النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ أَنْ يُتَنَفَّسَ فى الإِنَاءِ أو يُنْفَخَ فِيْهِ

رواه أبو داؤد

Raçulullah ﷺ proibiu respirar dentro do recipiente ou assoprar nele.

(Abu Daud)

11

كَانَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ يَتَنَفَّسُ فِي الْإِنَاءِ ثَلَاثًا و
يَقُوْلُ :هُوَ أَمْرَأُ وَ أَرْوَى .

رواه الترمذى

Raçulullah ﷺ costumava beber em três respirações e dizia:
“Assim é mais agradável e saciante.”

(Tirmizi)

12

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

سَمِّ اللّٰهَ وَ كُلْ بِيَمِيْنِكَ وَ كُلْ مِمَّا يَلِيْكَ.

رواه البخاري و مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“Mencione o nome de Allah (ao iniciar a refeição - recite *Bissmillah*), coma com a mão direita e coma do seu lado.”

(Musslim)

13

كَانَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ يَأْكُلُ بِثَلاَثَةِ أَصَابِعَ وَ يَلْعَقُ يَدَهُ قَبْلَ أَنْ يَمْسَحَها .

رواه مسلم

Raçulullah ﷺ comia com três dedos e chupava os dedos antes de os limpar.

(Musslim)

Publicações FIP

14

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

لاَ آكُلُ مُتَّكِاً .

رواه البخاري

Raçulullah ﷺ disse:

“Não como encostado.”

(Bukhari)

15

مَا عَابَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ طَعَامًا قَطُّ إِنْ اِشْتَهَاهُ اَكَلَهُ وَ إِنْ كَرِهَهُ تَرَكَهُ .

رواه البخاري و مسلم

Raçulullah ﷺ nunca tirou defeito da comida. Se gostava comia, senão, deixava.

(Musslim)

16

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

طَعَامُ الْإِثْنَيْنِ كَافى الثَّلَاثَةِ وَ طَعَامُ الثَّلَاثَةِ كَافِى الْأَرْبَعَةِ .

رواه البخاري و مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“A comida de duas pessoas pode ser suficiente para três pessoas e a comida de três pessoas pode ser suficiente para quatro pessoas.”

(Bukhari / Musslim)

17

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

طَعَامُ الْوَاحِدِ يَكْفِى الْإِثْنَيْنِ وَ طَعَامُ الْإِثْنَيْنِ يَكْفِى الْأَرْبَعَةَ وَ طَعَامُ الْأَرْبَعَةِ يَكْفِى الثَّمَانِيَةَ .

رواه مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“A comida de uma pessoa pode ser suficiente para duas pessoas e a comida de duas pessoas pode alimentar quatro pessoas e a comida para quatro pessoas pode ser suficiente para oito pessoas.”

(Musslim)

18

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

كُلُوْا جَمِيْعًا وَلاَ تَتَفَرَّقُوْا فَإِنَّ الْبَرَكَةَ مَعَ الْجَمَاعَةِ .

رواه إبن ماجة

Raçulullah ﷺ disse:

“Comam juntos e não separadamente pois a Barakah (benção) está com o grupo.”

(Ibn Májah)

19

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

إِنَّ اللّٰهَ تَعَالَى لَيَرْضَى عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأُكْلَةَ فَيَحْمَدُهُ عَلَيْهَا أو يَشْرَبَ الشُّرْبَةَ فَيَحْمَدُهُ عَلَيْهَا.

رواه مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“Certamente, Allah contenta-se com o servo que come um pedaço de comida e louva Allah por tal ou bebe um gole de água e louva Allah por tal.”

(Musslim)

20

كَانَ رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ

سَلَّمَ إِذَا فَرَغَ مِنْ طَعَامِهِ قَالَ :اَلْحَمْدُ لِله الَّذِى أَطْعَمَنَا وَ سَقَانَا وَ جَعَلَنَا

مُسْلِمِيْنَ .

رواه الترمذى

Quando Raçulullah ﷺ terminava a refeição expressava a seguinte prece:

"*Alhamdu lilláhil lasi at'amaná wasaqáná waja alaná minal musslimin*."

(Todo o louvor para Allah que nos deu de comer, beber e tornou-nos muçulmanos).

(Tirmizi)

21

إِنَّ النَبِيَّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ كَانَ إِذَا رفع مَائِدَته قَالَ :اَلْحَمْدُ للهِ حَمْدًا كَثِيْرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيْهِ غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَلاَ مُوَدَّعٍ وَلاَ مُسْتَغْنًى عَنْهُ رَبَّنَا .

رواه البخاري

Quando o alimento era retirado da sua frente (no final da refeição), Raçulullah ﷺ recitava o seguinte:

"Alhamdu Lilláhi Hamdan kathiran tayyiban mubárakan fihi gaira makfiyyin walá muwadda in walá musstagnan anhu rabbaná."

(Todo o louvor é para Allah, um louvor abundante, puro, abençoado, louvor que jamais pode ser deixado, abandonado ou ignorado, ó nosso Senhor).

(Bukhari)

22

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

مَنْ أَكَلَ طَعَامًا ثُمَّ قَالَ :اَلْحَمْدُ لله الَّذِى أَطْعَمَنِي هٰذَا الطَّعَامَ وَ رَزَقَنِيْهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَ لاَ قُوَّةٍ غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ .

رواه ابو داؤد

Raçulullah ﷺ disse:

“Aquele que comer e em seguida recitar o seguinte: *Alhamdu lilláhil lasi at amani házat ta áma warazaqanihi min gairi haulim minni walá quwwah*. (Todo o louvor para Allah, que deu-me de comer esta comida e a ofereceu-me sem qualquer poder ou força da minha parte), os seus pecados anteriores serão perdoados.”

(Abu Daud)

Publicações FIP

23

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

إِذَا أَصَبْتُمْ مِثْلَ هَذَا، فَضَرَبْتُمْ بِأَيْدِيكُمْ فَقُوْلُوْا :بِسْمِ اللّٰهِ، فَإِذَا شَبِعْتُمْ فَقُوْلُوْا :اَلْحَمْدُ للهِ الَّذِى أَشْبَعَنَا وَ أَنْعَمَ عَلَيْنَا فَأَفْضَلَ، فَإِنَّ هٰذَا كَفَافٌ بِهٰذَا .

رواه الطبرانى

Raçulullah ﷺ disse:

“Se à vossa frente estiver (muita) comida desta maneira, então, iniciem recitando *Bissmillah*. Quando estiverem já com o estômago cheio, então recitem: *Alhamdu lilláhil lasi ash ba'ana wa an ama alaina fa afdala.* (Todo o louvor para Allah, que encheu o nosso estômago, agraciou-nos e privilegiou-nos.), assim, isto será compensação pelo estômago cheio.”

(Tabaráni)

24

كَانَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ إِذَا أَكَلَ أَوْ شَرِبَ قَالَ :اَلْحَمْدُ للهِ الَّذِى أَطْعَمَ و سَقَى وَ سَوَّغَهُ وَ جَعَلَ لَهُ مَخْرَجًا .

رواه ابو داؤد

Quando Raçulullah ﷺ comia ou bebia, recitava o seguinte: *Alhamdu lilláhil lasi at'ama wasaqa wa sawwagahu waja alahu makhraja* (Todo o louvor para Allah que deu de comer, deu de beber, fez digerir (o alimento) e criou a saída para o mesmo.”

(Abu Daud)

25

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

مَنْ نَامَ وَ فِي يَدِهِ غَمَرٌ وَ لَمْ يَغْسِلْهُ فَأَصَابَهُ شَيْءٌ فَلاَ يَلُوْمَنَّ إِلاَّ نَفْسَهُ

رواه ابو داؤد

Raçulullah ﷺ disse:

“Aquele que dormiu sem ter limpo a gordura das suas mãos e, em consequência disso aconteceu-lhe algo, então, não deve censurar a não ser a si próprio.”

(Abu Daud)

Publicações FIP

26

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

كُلُوْا الزَّيْتَ وَادَّهِنُوْا بِهِ فَإِنَّهُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ .

رواه الترمذى

Raçulullah ﷺ disse:

“Comam azeitona e utilizem o seu óleo porque a azeitona vem de uma árvore abençoada.”

(Tirmizi)

27

كَانَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ يَأْكُلُ الْبِطِّيْخَ بِالرُّطَبِ .

رواه الترمذى

Raçulullah ﷺ costumava comer melancia com a tâmara fresca (rutab).

(Tirmizi)

28

اَنَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ يَأْكُلُ الرُّطَبَ بِالْقِثَّاءِ .

رواه أبو داؤد

Raçulullah ﷺ costumava comer tâmara fresca (rutab) com pepino.

(Abu Daud)

29

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

اَلتَّلْبِيْنَةُ مُجِمَّةٌ لِفُؤَادِ الْمَرِيْضِ تَذْهَبُ بِبَعْضِ الْحُزْنِ.

رواه البخاري و مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“Talbinah (mistura de farinha / cevada com leite e mel) alivia o coração do doente e afasta certas preocupações.”

(Bukhari / Musslim)

Publicações FIP

30

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

مَنْ تَصَبَّحَ بِسَبْعِ تَمَرَاتٍ عَجْوَةٍ لَمْ يَضُرَّهُ ذٰلِكَ الْيَوْمَ سَمٌّ وَ لاَ سِحْرٌ.

رواه البخاري و مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“Aquele que comer sete tâmaras Ajwah de manhã, nenhum veneno ou feitiço o poderá prejudicar naquele dia.”

(Bukhari / Musslim)

31

كَانَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ يُحِبُّ الْحَلْوَاءَ وَالْعَسَلَ .

رواه البخاري

Raçulullah ﷺ gostava de doce e mel.

(Bukhari)

32

عن أنس رضى الله عنه قال :رَأَيْتُ النَّبِيَ صلى اللّٰهُ عَليه و سلم أُتِيَ بِمَرَقَةٍ فيها دُبَّاءٌ وَ قَديدٌ فَرَأَيْتُه يَتَتَبَّعُ الدُّبَّاءَ يَأكُلُها

رواه البخاري

Sayyiduna Anass ﵁ conta que Raçulullah ﷺ recebeu caril que continha abóbora e carne. Reparei que Raçulullah ﷺ procurava abóbora para comer.

(Bukhari)

Publicações FIP

33

كَانَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ يُعْجِبُهُ الثُّفْلُ .

رواه الترمذي

Raçulullah ﷺ gostava da parte final da comida (meio queimada) que sobrasse na panela.

(Tirmizi)

34

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

مَنْ أَكَلَ فِي قَصْعَةٍ فَلَحِسَهَا إِسْتَغْفَرَتْ لَهُ الْقَصْعَةُ .

رواه أحمد

Raçulullah ﷺ disse:

“Aquele que comer num prato e (no fim) limpa-o bem, o prato irá pedir perdão para ele.”

(Ahmad)

35

كَانَ أَحَبَّ الطَّعَامِ إِلى النَبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ الثَّرِيْدُ مِنَ الْخُبْزِ وَالثَّرِيْدُ مِنَ الْحَيْسِ .

رواه ابو دَاوُدَ

A comida preferida de Raçulullah ﷺ era *Tharid* (mistura) de pão (com molho) e *Tharid* de *Hais* (mistura de tâmara com queijo e manteiga).

(Abu Daud)

36

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

مَنْ أَكَلَ ثُوْمًا أَوْ بَصَلاً فَلْيَعْتَزِلْ مَسْجِدَنَا .

رواه البخاري و مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“Aquele que comer alho ou cebola (cruas) deve-se afastar da nossa mesquita.”

(Bukhari/ Musslim)

37

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

إِذَا وُضِعَ الطَّعَامُ فَاخْلَعُوْا نِعَالَكُمْ فَإِنَّهُ أَرْوَحُ لِأَقْدَامِكُمْ.

رواه الدارمي

Raçulullah ﷺ disse:

“Quando a comida estiver pronta, então, descalcem-se pois é mais confortável para os pés.”

(Dárami)

38

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ .

رواه البخاري و مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“Aquele que crê em Allah e no Último Dia, deve honrar (tratando bem) o seu hóspede.”

(Bukhari / Musslim)

39

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

اَلضِّيَافَةُ ثَلاَثَةُ أَيَّامٍ .

رواه مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“A hospitalidade é (até) três dias.”

(Musslim)

Publicações FIP

40

قَالَ النَبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

مِنَ السُّنَّةِ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ ضَيْفِهِ إلى بَابِ الدَّارِ .

رواه ابن ماجة

Raçulullah ﷺ disse:

“É Sunnah o homem acompanhar o seu hóspede até à porta da sua casa.”

(Ibn Májah)